

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**11^η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 11^ο

Στην Πάτρα σήμερα στις 30-7-2012, ημέρα Δευτέρα και ώρα 13.00'μ.μ στην αίθουσα του πρώην Εργοστασίου «Λαδόπουλος» (Ακτή Δυμαίων 50) προσήλθε σε Συνεδρίαση το Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Ελλάδας, ύστερα από την υπ' αριθ. 183769/985/24-7-2012 γραπτή πρόσκληση του Προέδρου του η οποία εκδόθηκε νομότυπα και δόθηκε σε όλους τους κ.κ. Περιφερειακούς Συμβούλους, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3852/2010 (άρθρ.167 παρ. 2).

Στη Συνεδρίαση παρευρέθησαν επί του συνόλου πενήντα ένα (51) μελών, τα παρακάτω μέλη :

- 1) Καρπέτας Κωνσταντίνος-Πρόεδρος , 2) Μπουχάγιερ Αριστείδης – Αντιπρόεδρος, 3) Παπακωνσταντίνου Κων/νος– Γραμματέας,
- 4) Αγγελόπουλος Γεώργιος , 5) Αχιλλεόπουλος Πέτρος, 6) Αυγέρης Σάββας, 7) Βάλαρης Δημήτριος, 8)Γαρουφαλής Νικόλαος, 9)Γεωργιόπουλος Γεώργιος, 10)Δεσύλλας Δημήτριος, 11)Ζαχαροπούλου-Στούμπου Αδαμαντία, 12)Καραπάνος Γεώργιος, 13)Κάτρης Γεώργιος,
- 14) Κελεπούρης Ανδρέας, 15)Κοκκαλιάρη-Λάσκαρη Νικολέτα, 16)Κωνσταντοπούλου Αναστασία, 17) Μαρίνος Ανδρέας, 18)Μαυρόγιαννης Διονύσιος, 19)Μητρόπουλος Ανδρέας, 20)Μιχαλόπουλος Νικόλαος , 21)Μπουγάς Κων/νος, 22) Ντάτσικα Γεωργία, 23)Παπαναστασίου Γεώργιος, 24)Παππάς Γεώργιος, 25)Πετρόπουλος Αθανάσιος, 26)Πετρόπουλος

Χρήστος, 27) Πλαστήρα-Σπανού Ειρήνη, 28) Πλατανιάς Παναγιώτης, 29)Πυλαρινός Νικόλαος, 30)Σακελλαρόπουλος Παναγιώτης, 31)Σταθακόπουλος Ευστάθιος, 32)Σταρακά Χριστίνα, 33) Σταυρόπουλος Χρήστος, 34)Στούπας Παναγιώτης, 35)Τσάνης Νικόλαος, 36) Τσόγκας Γεώργιος, 37) Υφαντής Νικόλαος, 38)Φαρμάκης Νεκτάριος, 39) Φεσσιάν Γεράσιμος, 40) Φωτόπουλος Τρύφων, 41)Χριστογιάννης Γεώργιος, 42)Χριστοδουλόπουλος Χρήστος.

Στη συνεδρίαση δεν προσήλθαν καίτοι προσκλήθηκαν τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου κ.κ. Αθανασόπουλος Γεώργιος, Δουγένης Δημήτριος, Καραθανασόπουλος Νικόλαος, Καρανίκας Κων/νος, Μπαλκάμος Ευγένιος, Σκαρμούτσος Γεώργιος, Σκαρτσιάρης Ανδρέας, Σολτάτος Γεώργιος και Χατζηλάμπρου Βασίλειος.

Στη συνεδρίαση παρευρέθησαν: Ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας κ. Απόστολος Κατσιφάρας ,οι κ.κ. Αντιπεριφερειάρχες Περιφερειακών Ενοτήτων Αιτωλοακαρνανίας κ.Βασίλειος Αντωνόπουλος, Αχαΐας κ. Γρηγόρης Αλεξόπουλος και Ηλείας κ.Χαράλαμπος Καφύρας, η Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ.Φούντα Νίκη, η Βουλευτής Ηλείας κ.Αυγερινοπούλου Διονυσία,ο Δήμαρχος Πύργου κ.Παρασκευόπουλος Γεράσιμος, ο Δήμαρχος Αιγιαλείας κ.Θεοδωρακόπουλος Ευστάθιος, ο Πρύτανης Πανεπιστημίου Πατρών κ.Γεώργιος Παναγιωτάκης, ο Αναπληρωτής Καθηγητής Τ.Ε.Ι Μεσολογγίου κ.Κατσέλης Γεώργιος,οι Προέδροι ΤΕΕ Δυτ.Ελλάδας και Π.Τ.ΤΕΕ Ν.Αιτωλ/νίας, εκπρόσωπος ΓΕΩΤΕΕ Παράρτημα Πάτρας, ο Πρόεδρος Λιμενικού Ταμείου Κατακόλου,εκπρόσωποι Επιμελητηρίων Ν.Ηλείας, μελετητές από ΕΛΚΕΘΕ, εκπρόσωποι κατοίκων Δυτ.Αιγιαλείας υπηρεσιακοί παράγοντες, πολίτες και δημοσιογράφοι.

Χρέη γραμματέων άσκησαν οι υπάλληλοι της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Θεοδοροπούλου Δήμητρα και Μολφέση Βασιλική.

Αφού διαπιστώθηκε νόμιμη απαρτία, ο Πρόεδρος κηρύσσει την έναρξη της συνεδρίασης.

Στη συνέχεια ο Πρόεδρος εισάγει προς συζήτηση το 1^ο θέμα ημερήσιας διάταξης με τίτλο : «Γνωμοδότηση επί των Στρατηγικών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ): α) «Σ.Μ.Π.Ε. για την περιοχή έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στο Δυτικό Πατραϊκό κόλπο» και β) «Σ.Μ.Π.Ε. για την περιοχή έρευνας & εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στο Δυτικό Κατάκολο», δίνοντας το λόγο στον Αντιπεριφερειάρχη Περ/ντος & Υποδομών κ. Νικ. Υφαντή που είναι εισηγητής του θέματος και που αναφέρεται στην υπ. αριθμ. 171888/1741/20-7-2012 γραπτή εισήγησή του, ως εξής:

«Ο ενεργειακός σχεδιασμός σε εθνικό επίπεδο αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο στην πορεία υλοποίησης της αναπτυξιακής πολιτικής μιας χώρας, καθώς η δρομολόγηση και επιτυχής υλοποίησή του θα επηρεάσει το σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας αλλά και το πλαίσιο διαμόρφωσης τόσο γεωπολιτικών συνεργασιών, όσο και επενδυτικών δραστηριοτήτων.

Στο πλαίσιο αυτό, σε συνέχεια της διαδικασίας παραχώρησης εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου των δικαιωμάτων του για έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων με τη διαδικασία της «ανοικτής πρόσκλησης» (open door) σε τρεις περιοχές: Πατραϊκός κόλπος, Ιωάννινα και Δυτικό Κατάκολο, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας παρέλαβε από το ΥΠΕΚΑ, για γνωμοδότηση, τις Στρατηγικές Περιβαλλοντικές Μελέτες (ΣΜΠΕ) αναφορικά με τις δραστηριότητες αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων εντός των περιοχών ενδιαφέροντος «Δυτικός Πατραϊκός Κόλπος» και «Κατάκολο»

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας με γνώμονα την διαφάνεια, την ευαισθητοποίηση αλλά και τη διασφάλιση της μέγιστης δυνατής διαβούλευσης (και πριν γνωμοδοτήσει σχετικά) απέστειλε πριν 1,5 και πλέον μήνα, με το υπ' αρ. πρωτ. 120668/1362/12-6-2012 έγγραφό της, επιστολή τους αρμόδιους τοπικούς φορείς και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα (Πανεπιστήμια Πατρών και Δυτικής Ελλάδας, ΤΕΙ Πατρών και Μεσολογγίου και ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας και Αιτωλοακαρνανίας) ώστε να ενημερωθούν για τις πληροφορίες και τα στοιχεία των φακέλων των ΣΜΠΕ που έχει στη διάθεσή της και να διατυπώσουν, στη συνέχεια, εγγράφως τη γνώμη τους επί του περιεχομένου των ΣΜΠΕ ως οι πλέον αρμόδιοι και καταρτισμένοι σε τεχνικά θέματα

Έως σήμερα μας έχουν επισήμως απαντήσει το ΤΕΙ Μεσολογγίου (Τμήμα Υδατοκαλλιεργειών και Αλιευτικής Διαχείρισης), το Τμήμα Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών καθώς και σε επίπεδο προσχεδίου το ΤΕΕ Αιτωλοακαρνανίας το οποίο σύντομα αναμένει να οριστικοποιήσει και να μας

κοινοποιήσει το τελικό πόρισμά του (το οποίο και θα αποσταλεί στο ΥΠΕΚΑ συνημμένα). Στο πλαίσιο αυτό, το ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας διοργάνωσε σήμερα και χτες (23 & 24 Ιουλίου) δυο εξαιρετικά σημαντικές και χρήσιμες ημερίδες στη Πάτρα και στο Πύργο με σκοπό την συζήτηση και την κατάθεση απόψεων επί των ΣΜΠΕ για το Δυτικό Πατραϊκό και το Κατάκολο. Μέρος των θεμάτων και σημείων που ανέκυψαν στις ανοιχτές αυτές συζητήσεις του ΤΕΕ ενσωματώθηκαν, στο μέτρο του εφικτού και μέχρι την κοινοποίηση του οριστικού πορίσματος του ΤΕΕ, στη παρούσα εισήγηση. Όλες οι απόψεις και οι παρατηρήσεις αξιολογήθηκαν και ενσωματώθηκαν με στόχο τη πληρέστερη και αρτιότερη προσέγγιση ενός τόσο ιδιαίτερου και σημαντικού θέματος, όπως αυτό της έρευνας και έρευνας και εκμετάλλευσης Υδρογονανθράκων στην ευρύτερη περιοχή του Δυτικού Πατραϊκού και του Κατακόλου

Ως Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (ΣΠΕ) αποκαλείται η **συστηματική διαδικασία με την οποία τα περιβαλλοντικά κυρίως** (αλλά και τα κοινωνικά και οικονομικά ενίοτε) **αποτελέσματα ενός προτεινόμενου πολιτικού πλαισίου σχεδιασμού ή ενός συνόλου παρεμβάσεων αξιολογούνται στο νωρίτερα δυνατό στάδιο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων.**

Η σκοπιμότητα της εφαρμογής της ΣΠΕ είναι η αξιολόγηση του πολιτικού πλαισίου όσον αφορά τα αποτελέσματά του στο περιβάλλον από τις πρώιμες ήδη διαδικασίες. Με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται η έγκαιρη ενσωμάτωση των συμπερασμάτων της ΣΠΕ στην ίδια τη διαδικασία της καθορισμού της αναπτυξιακής πολιτικής και στην διαμόρφωση αντίστοιχων εναλλακτικών πολιτικών κατευθύνσεων.

Συνοπτικά, η Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) είναι μια διαδικασία εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, η οποία έχει θεσμοθετηθεί στην χώρα μας με την ΚΥΑ 107017/28.8.2006 (ΦΕΚ 1225/Β/5-9-2006), στα πλαίσια εναρμόνισης της Οδηγίας 2001/42/ΕΕ. Στόχος της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ είναι η προώθηση της Αειφόρου Ανάπτυξης με την υψηλού επιπέδου προστασία του περιβάλλοντος και την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών ζητημάτων στην προετοιμασία και θέσπιση σχεδίων και προγραμμάτων. Η εκπόνηση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) αποτελεί τον πυρήνα της διαδικασίας ΣΠΕ.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Αρχικά να επισημάνουμε ότι το Περιφερειακό Συμβούλιο καλείται να γνωμοδοτήσει επί **του περιεχομένου και της πληρότητας των ΣΜΠΕ και αλλά και να θέσει ζητήματα, ως πολιτικό όργανο, σχετικά με την αξιολόγηση επί της σκοπιμότητας του έργου και των οικονομικών ωφελειών σε σχέση με το περιβαλλοντικό κόστος.**

Για την Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αναγνωρίζονται τρεις κύριες φάσεις για τις σχετικές με τους υδρογονάνθρακες δραστηριότητες, οι οποίες βασίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία και την πρακτική αδειοδότησης από το ΥΠΕΚΑ: η Αναζήτηση, η Έρευνα και η Εκμετάλλευση.

- **Αναζήτηση** για τον εντοπισμό υδρογονανθράκων στην συγκεκριμένη περιοχή με οποιαδήποτε πρόσφορη μέθοδο εκτός από γεωτρήσεις (1^η φάση αναζήτησης τρία χρόνια).

- **Έρευνα** για την ανακάλυψη κοιτασμάτων υδρογονανθράκων με οποιαδήποτε πρόσφορη μέθοδο , καθώς και με γεωτρήσεις (2^η φάση ερευνών δύο χρόνια). Κατά την διάρκεια της φάσης έρευνας υποχρεωτικά ένα ερευνητικό φρεάτιο θα γεωτρηθεί σε ένα τεμάχιο αδειοδότησης, με σκοπό το προσδιορισμό ύπαρξης εμπορεύσιμων κοιτασμάτων υδρογονανθράκων.
- **Εκμετάλλευση (Ανάπτυξη και Παραγωγή)** με εξόρυξη υδρογονανθράκων και τυχόν κατεργασία προκειμένου να καταστούν εμπορεύσιμοι και η αποθήκευση και η μεταφορά αυτών και των παραπροϊόντων τους μέχρι τις εγκαταστάσεις φόρτωσης για περαιτέρω διάθεση. Η φάση αυτή θα διαρκέσει 25 χρόνια συν δύο 5ετείς παρατάσεις εφόσον εξακολουθεί να υπάρχει βιώσιμη παραγωγή υδρογονανθράκων.

Στην υπό μελέτη περίπτωση, μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει ολοκληρωθεί η φάση της Αναζήτησης (αν και κάποια τμήματα μπορεί επικουρικά να πραγματοποιηθούν ή να επαναληφθούν) οπότε η δραστηριότητα που εξετάζεται περιλαμβάνει την Έρευνα και την Εκμετάλλευση υδρογονανθράκων (ανάπτυξη και παραγωγή).

Συνεπώς λαμβάνοντας υπόψη:

- Το ισχύον κανονιστικό και θεσμικό πλαίσιο για την προστασία του περιβάλλοντος,
- Την Οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με «την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» και το κείμενο της ΕΕ για την Εφαρμογή της Οδηγίας,
- την ΚΥΑ 107017/2006 (ΦΕΚ 1225/Β/5-9-2006): «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ»,
- Το περιεχόμενο των ΣΜΠΕ του θέματος,
- Διεθνείς πρακτικές και αντίστοιχες Στρατηγικές Περιβαλλοντικές Εκτιμήσεις (ΣΠΕ) που έχουν υλοποιηθεί σε άλλες χώρες,
- **Το γεγονός ότι η διατήρηση της καλής οικολογικής και χημικής κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας αποτελεί βασική προτεραιότητα για την αειφόρο ανάπτυξη της Περιφέρειας,**
- **Την έλλειψη ενός καθιερωμένου, συστηματικού συνόλου περιβαλλοντικών δεδομένων και δεικτών,** τα οποία θα επέτρεπαν την αξιολόγηση και την εκτίμηση των πιθανών περιβαλλοντικών κινδύνων που ενέχει το προτεινόμενο σχέδιο.

εκτιμούμε ότι οι κατατιθέμενες ΣΜΠΕ για την έρευνα και εκμετάλλευση Υδρογονανθράκων στο Δυτικό Πατραϊκό και στο Δυτικό Κατάκολο **έχουν κάποιες σημαντικές ελλείψεις σε τεχνικό επίπεδο** με **υποεκτίμηση κρίσιμων παραγόντων** (σεισμικότητα περιοχής μελέτης, απουσία εξέτασης των πιθανών συγκρούσεων χρήσης γης όπως Τουρισμός-Υδρογονάνθρακες, κλπ.) αλλά και απουσία, σε συγκεκριμένα σημεία, ολιστικής προσέγγισης και προτάσεων για ανάσχεση των περιβαλλοντικών κινδύνων που ενέχει η διαδικασία έρευνας και εκμετάλλευσης Υδρογονανθράκων.

Έτσι πιο συγκεκριμένα αναφέρουμε αρχικά κάποιες **γενικές παρατηρήσεις** για τα εξής θέματα:

1. Αν και πρόκειται κατ' ουσία για **δύο όμορες θαλάσσιες περιοχές** που η μια αποτελεί φυσική συνέχεια της άλλης **δεν εξετάζονται, ως όφειλαν, σε μια ενιαία Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων** με αποτέλεσμα να μη διευκολύνεται η ενιαία προσέγγιση πιθανών κινδύνων και επομένως η ενιαία αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Το γεγονός αυτό ενισχύεται από την διαπίστωση ότι η απλή σύγκριση των δυο κειμένων (ΣΜΠΕ Δυτικού Πατραϊκού και ΣΜΠΕ Δυτικού Κατακόλου) εκ των πραγμάτων αποδεικνύει ότι 4/5 αυτών είναι ταυτόσημα (παραγωγή του ίδιου έργου επί 2 φορές) και διαφέρουν μόνο, μερικώς, ως προς το Κεφ. 4 και την Υφιστάμενη Κατάσταση Περιβάλλοντος.
2. **Στις δύο μελέτες απουσιάζουν τα ακόλουθα δύο διακριτά κεφάλαια** που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ (Περιεχόμενο ΣΜΠΕ) της ΚΥΑ 107017/2006 και **αποτελούν σοβαρότατες ελλείψεις στο παραγόμενο μελετητικό έργο καθιστώντας την αξιολόγηση πλημμελή και επισφαλή** :
  - **«Η. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ:**

Στο κεφάλαιο αυτό δίνονται στοιχεία της κανονιστικής πράξης περιβαλλοντικής έγκρισης του σχεδίου ή προγράμματος και περιλαμβάνει: α) τις προτάσεις / κατευθύνσεις / μέτρα για την πρόληψη, τον περιορισμό και την, κατά το δυνατόν, αντιμετώπιση οποιωνδήποτε σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον, β) το προβλεπόμενο σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του σχεδίου ή προγράμματος (monitoring).
  - **Ι. ΒΑΣΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΕΣ:**

Στο κεφάλαιο αυτό καταγράφονται οι απολύτως αναγκαίες πρόσθετες βασικές μελέτες και έρευνες, οι οποίες θα πρέπει να εκπονηθούν πριν την έγκριση των έργων και δραστηριοτήτων που προκύπτουν από την εφαρμογή του σχεδίου ή προγράμματος.
3. Σκόπιμη και εξαιρετικά σημαντικά ωφέλιμη θα ήταν η παρουσίαση και η διάρθρωση των δυο ΣΜΠΕ να γινόταν σύμφωνα με το είδος της περιβαλλοντικής όχλησης – κάθε όχληση ενδέχεται να παρουσιάζεται, όπως και παρουσιάζεται, σε περισσότερες από μία δραστηριότητες που υλοποιούνται κατά τη διάρκεια αναζήτησης-έρευνας-εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων (π.χ. Απόβλητα υπάρχουν και στην φάση της ερευνητικής γεώτρησης και στην εκμετάλλευση εφόσον προκύψει η σκοπιμότητα για παραγωγή) έτσι ώστε να μετριαστεί η μακροσκελής και επαναλαμβανόμενη παράθεση των ίδιων και των ίδιων παραμέτρων και επιπτώσεων σε κάθε φάση της έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, γεγονός που αποπροσανατολίζει, περιπλέκει και δυσχεραίνει την ανάγνωση, την ανάλυση, την αξιολόγηση και την εκτίμηση των παραμέτρων και των σημείων εκείνων που θα έπρεπε να αποτελούν το περισσότερο ανεπτυγμένο και τεκμηριωμένο κομμάτι των δυο μελετών, ήτοι την Αντιμετώπιση των Επιπτώσεων στο περιβάλλον.

4. Και στις δυο κατατιθέμενες ΣΜΠΕ τα εναλλακτικά σενάρια κατ' ουσία δεν εξετάζονται, ως όφειλαν, παρά ελάχιστα με αοριστία και ασάφεια. Στη ΣΜΠΕ για τη περιοχή των Ιωαννίνων υπάρχει και μάλιστα προκρίνεται το Εναλλακτικό Σενάριο 3 (εξετάζεται το Σενάριο 1-η μηδενική Λύση και το Σενάριο 2-Εφαρμογή του υφιστάμενου Σεναρίου) το οποίο θέτει επιπρόσθετους χωρικούς και εποχικούς περιορισμούς.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

1. Ενώ αναγνωρίζεται ότι το Δυτικό τμήμα του ελληνικού τόξου αποτελεί τη πιο **σεισμικά ενεργή περιοχή** της Ελλάδας και της ανατολικής Μεσογείου εντούτοις γίνεται η ελάχιστη δυνατή ανάλυση και αξιολόγηση των κινδύνων στα αντίστοιχα κεφάλαια. **Πλήρης απουσία λεπτομερειακής και συστηματικής εξέτασης ενός τέτοιου κρίσιμου παράγοντα** και η αναγκαιότητα ή μη λήψης πρόσθετων μέτρων ή προνοιών κατά τον σχεδιασμό και τη λειτουργία των εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.
2. **Στις δύο ΣΜΠΕ υπάρχει ελάχιστη κάλυψη για περιπτώσεις ατυχημάτων** κατά τη διάρκεια των γεωτρήσεων που μπορούν να οδηγήσουν σε ολοκληρωτική καταστροφή τουλάχιστον για κλειστές θάλασσες όπως ο Πατραϊκός. Τέτοια ατυχήματα που ενδέχεται, έστω και με εξαιρετικά μικρή πιθανότητα, να συμβούν θα έπρεπε να αναφέρονται και να αναλύονται περαιτέρω. Αυτού του είδους τα ατυχήματα θα μπορούσαν να συμβούν τόσο κατά τις εξερευνητικές γεωτρήσεις όσο και κατά τη διάρκεια της παραγωγής υδρογονανθράκων.
3. **Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί στη διευθέτηση συγκρούσεων χρήσεων γης και στη διασφάλιση προϋποθέσεων συνύπαρξης δραστηριοτήτων**, λαμβάνοντας υπόψη τη μοναδικότητα και διαθεσιμότητα των πόρων για την ανάπτυξη κάθε παραγωγικής δραστηριότητας και τη στάθμιση κόστους-ωφέλειας σε κοινωνικο-οικονομικό και περιβαλλοντικό επίπεδο. Απουσιάζει πλήρως η αναφορά για τις επιπτώσεις στο τουριστικό προϊόν της Ηλείας όπου με επίκεντρο το Κατάκολο γίνεται μια προσπάθεια προσέλκυσης τουριστών (Κρουαζερόπλοια) και διάχυσής τους στην ενδοχώρα και τους πολιτιστικούς και τουριστικούς θησαυρούς της Ηλείας και την αρνητική συσχέτιση που μπορεί να ενέχει η παραγωγή και η εκμετάλλευση υδρογονανθράκων στη περιοχή.
4. Τόσο οι προσωρινές όσο και οι μόνιμες εγκαταστάσεις θα πρέπει να έχουν **στόχο της μείωσης της οπτικής διαταραχής** και τη προώθηση της αποτελεσματικής αποκατάστασης του διαταραγμένου τοπίου. Απουσία προτάσεων και εναλλακτικών λύσεων σε στρατηγικό επίπεδο κυρίως για την περίπτωση του Κατακόλου.
5. **Απουσία πρότασης για υποχρεωτική εφαρμογή** διεθνώς αποδεκτού **Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης** (π.χ. ISO 14000, EMAS) και **Συστήματος Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης** με ταυτόχρονο σχέδιο άμεσης συμμόρφωσης
6. Δεδομένης της σημαντικής αύξησης της θαλάσσιας κυκλοφορίας κατά την έρευνα και την μελλοντική παραγωγή θα πρέπει να γίνει **ειδική αναφορά για τα μέτρα σχετικά με τη διαχείριση και απόρριψη του έρματος των πλοίων** σε όλα τα στάδια των ερευνών και

εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων για τον περιορισμό της εισαγωγής εισβαλλόντων ειδών καθώς σύμφωνα με τη βιβλιογραφία τα έρμα των πλοίων αποτελούν μία από τις κύριες οδούς εισαγωγής ξενικών ειδών με αρνητικές επιπτώσεις στο θαλάσσιο οικοσύστημα.

- 7.** Δεδομένων ιδιαίτερων στοιχείων της περιοχής, και οι 2 ΣΜΠΕ παρουσιάζουν **υποεκτίμηση των επιπτώσεων της χρήσης σε σεισμικές έρευνες ηχοβολιστικών (air guns)**, στην βιολογία των ψαριών, στην αλιεία, στις ιχθυοκαλλιέργειες και στην λειτουργία τους
- 8. Παντελής απουσία αναφοράς στο πολύ πρόσφατο καταστροφικό περιστατικό στο Deepwater Horizon** από το οποίο υπολογίζεται πως διέρευσαν 4,9 εκατ. βαρέλια πετρελαίου στη θάλασσα και το οποίο άλλαξε το χάρτη των σχεδίων πρόληψης, ελέγχου και αντιμετώπισης τέτοιων ατυχημάτων και σε επίπεδο ιδιωτικών αλλά και δημόσιων εποπτικών μηχανισμών. Θα έπρεπε να υπάρχει ξεχωριστό κεφάλαιο και αναφορά και για το συγκεκριμένο αλλά και για άλλα σχετικά με τη περίπτωση μας χαρακτηριστικά ατυχήματα για εξαγωγή συμπερασμάτων και προτάσεις στρατηγικής.
- 9. Απουσία εκτενούς αναφοράς για τη περίπτωση της έρευνας και παραγωγής υδρογονανθράκων στο μοναδικό πετυχημένο παράδειγμα της ελληνικής επικράτειας, στο Πρίνο.**
- 10.** Απουσιάζει παντελώς η **ανάλυση και η αξιολόγηση των βέλτιστων διεθνών πρακτικών, μεθόδων και συστημάτων διοίκησης και διαχείρισης της πετρελαϊκής βιομηχανίας, με όρους περιβαλλοντικής πολιτικής** (π.χ. πρότυπα Νορβηγίας, Δανίας, Αμερικής, Σαουδικής Αραβίας, κλπ. και ποιο θεωρείται βέλτιστο για να υιοθετηθεί)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ

Στη σημερινή ελληνική πραγματικότητα, το μοντέλο ανάπτυξης της χώρας θα καθορίσει σε μεγάλο βαθμό και τη βαρύτητα που πρέπει να δοθεί στην εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων όσο και άλλων μεταλλευτικών προϊόντων. Μια ανάπτυξη, η οποία στηρίζεται στα φυσικά πλεονεκτήματα που της προσφέρει η γεωγραφική της θέση, μεταξύ των οποίων και ο ορυκτός πλούτος, παρουσιάζει σημαντικά πλεονεκτήματα έναντι άλλων επιλογών που συχνά αναφέρονται, όπως π.χ. μια ανάπτυξη στηριγμένη στη φθηνή εργασία ή στη δημιουργία μιας οικονομίας βασισμένη στη γνώση. Η βασισμένη στη γνώση οικονομία μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, με ταυτόχρονη ενίσχυση του μέσου εθνικού εισοδήματος και βελτίωση της κοινωνικής συνοχής. Ωστόσο, μια τέτοια διαδικασία είναι αποτέλεσμα μακρόχρονης διαδικασίας, τουλάχιστον 20-30 ετών και σημαντικών επενδύσεων στην E&A και δεν ευνοείται από τον επείγοντα χαρακτήρα της ανάγκης διεξόδου από την κρίση.

Ως προς την αναγκαιότητα του έργου θα πρέπει να συνεκτιμηθούν παράμετροι που δε μπορούν εύκολα να ποσοτικοποιηθούν, όπως η ενίσχυση της γεωπολιτικής ισχύος της χώρας δεδομένου ότι οι ορυκτοί πόροι είναι περιορισμένοι και χωρικά εντοπισμένοι, κ.α.

Υπό την προϋπόθεση ότι οι εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων θα υλοποιηθούν μέσα στο πλαίσιο των σύγχρονων απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας του ιδιαίτερου φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, η εκμετάλλευση των κοιτασμάτων «Δυτικού Πατραϊκού» και «Κατακόλου», εφόσον πραγματοποιηθεί, μπορεί να αποτελέσει ένα σταθερό βήμα προς τα εμπρός και να συμβάλλει στην ανασυγκρότηση και ανάπτυξη της περιφερειακής οικονομίας.

Συμπερασματικά, αν και ο κλάδος των υδρογονανθράκων μπορεί να αποτελέσει (εφόσον επιβεβαιωθούν οι ποσότητες και η αξία των υπό διερεύνηση κοιτασμάτων) την ναυαρχίδα της ελληνικής οικονομίας που πρέπει να υποστηριχθεί από την πολιτεία, καθώς συνεισφέρει στο εμπορικό ισοζύγιο, στην περιφερειακή οικονομία και στην ανάπτυξη της χώρας, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας εκφράζει τις επιφυλάξεις τις επί της αρχής για τις Στρατηγικές Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το Κατάκολο και τον Δυτικό Πατραϊκό, καθώς αποτελούν αποσπασματική και όχι απόλυτα επιτυχημένη προσπάθεια στρατηγικού σχεδιασμού δυνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων του θαλάσσιου και παράκτιου χώρου, με βάση έναν συγκεκριμένο τομέα και όχι μια ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των δραστηριοτήτων και χρήσεων που συναντώνται εκεί, όπως θα έπρεπε, βάσει και των σύγχρονων ευρωπαϊκών επιταγών.

Ωστόσο σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να αμφισβητηθεί το γεγονός ότι έχει συντελεστεί μια εξαιρετικά δύσκολη και επίπονη προσπάθεια για τη σύνταξη του σχεδίου των σχετικών ΣΜΠΕ σε μικρό χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό, οι προτάσεις της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας συνοψίζονται στα εξής:

1. Να συμπληρωθούν τα κεφάλαια που λείπουν και είναι υποχρεωτικά βάσει της ΚΥΑ 107017/2006 (Παράρτημα ΙΙΙ):

Ι. ΒΑΣΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΕΣ

Η. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

2. **Να εμπλουτιστούν τα κεφάλαια των ΣΜΠΕ στο κομμάτι των σεισμικών και γεωλογικών βιβλιογραφικών αναφορών** τόσο για τον Δυτικό Πατραϊκό Κόλπο όσο και για το Κατάκολο με πρόσφατες και έγκυρες μετρήσεις, ερευνητικές μελέτες και στοιχεία και να δοθούν κατευθύνσεις για την αναγκαιότητα ή μη λήψης πρόσθετων μέτρων ή προνοιών κατά τον σχεδιασμό και τη λειτουργία των εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων σε στρατηγικό επίπεδο.
3. Να καταστεί δεσμευτική η πρόταση για αποφυγή υλοποίησης γεωφυσικών και λοιπών ερευνητικών εργασιών σε χρονικές περιόδους που μπορούν να ενοχληθούν τα αναπαραγωγικά πεδία των ψαριών της παράκτιας ζώνης αλλά και άλλες οικονομικές δραστηριότητες εποχικού χαρακτήρα (π.χ. τουρισμός στην ευρύτερη περιοχή του Κατακόλου).
4. Να καταστεί **εφικτή και να αναλυθεί η εξέταση εναλλακτικού σεναρίου με τη δημιουργία μιας ζώνης προστασίας της ακτογραμμής** και των δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα σε αυτή σε απόσταση τουλάχιστον 3 Km ώστε να περιορίζεται/μετριάζεται και η οπτική όχληση. Εντός της ζώνης αυτής δε θα πρέπει να χωροθετηθούν γεωτρήσεις έρευνας,

ανάπτυξης και παραγωγής. Το κεφάλαιο της εξέτασης εναλλακτικών σεναρίων χρήζει ουσιαστικής, συστηματικότερης και λεπτομερέστερης ανάλυσης και στις δυο κατατιθέμενες μελέτες.

5. Να καταστεί υποχρεωτική η εφαρμογή ενός διεθνώς αποδεκτού **Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης** (π.χ. ISO 14000, EMAS) από τους αναδόχους και παράλληλα να εφαρμοστεί ένα **Σύστημα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης (monitoring)** με ταυτόχρονο σχέδιο άμεσης συμμόρφωσης στη βάση των διεθνώς αυστηρότερων προδιαγραφών και κατευθύνσεων. Στο πλαίσιο της παρακολούθησης προτείνεται η εγκατάσταση τηλεμετρικών σταθμών μέτρησης on line περιβαλλοντικών παραμέτρων και η **δημιουργία γεωγραφικής βάσης δεδομένων** με τα αποτελέσματα των περιβαλλοντικών μελετών και τα on line δεδομένα.
  - Η βάση αυτή θα πρέπει να είναι συμβατή **και να συνδέεται με το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης (EWS)** για την πρόληψη και αντιμετώπιση των πετρελαιοκηλίδων τόσο στο στάδιο των ερευνητικών γεωτρήσεων όσο στο στάδιο της εκμετάλλευσης **και υποβοήθησης λήψης αποφάσεων (DSS)**.
  - Το πρόγραμμα παρακολούθησης αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα εργαλεία για α) την εκτίμηση των επιπτώσεων και των αλλαγών που θα επέλθουν από την εφαρμογή των προγραμμάτων στις περιβαλλοντικές παραμέτρους, β) τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας/απόδοσης των μέτρων και των ενεργειών για την πρόληψη, τον περιορισμό και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων, γ) την έγκαιρη ανάδραση σε περιπτώσεις υπερβάσεων των τιμών των σταθεροτύπων και τον ανασχεδιασμό μέτρων και ενεργειών αντιμετώπισης των υπερβάσεων και δ) την έγκυρη ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, των εμπλεκόμενων φορέων, των κοινωνικών εταιρών.
6. Να προβλεφθεί η **δημιουργία ενός ανεξάρτητου Κλιμακίου Τεχνικών Συμβούλων υποβοήθησης της τοπικής κοινωνίας** που θα επιλεγεί/προταθεί από τις τοπικές αυτοδιοικήσεις και τους φορείς και θα επιφορτιστεί με την αρμοδιότητα ελέγχου τήρησης των περιβαλλοντικών όρων και τεχνικών προδιαγραφών ελέγχου στο σύνολο των εργασιών της έρευνας και εκμετάλλευσης-παραγωγής υδρογονανθράκων. Να θεσπιστεί ένα τέλος, ως ποσοστό από τα κέρδη της παραγωγής πετρελαίου, που θα πηγαίνει απευθείας σε ένα Ταμείο που θα καλύπτει τα έξοδα του ανεξάρτητου αυτού φορέα για την εκτέλεση περιβαλλοντικών ελέγχων.
7. Να θεσπιστεί η ίδρυση ενός ειδικευμένου αρμόδιου **Οργανισμού Ελέγχου και Συντονισμού**, για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών υψηλού κινδύνου η οποία θα είναι σε πλήρη επικοινωνία και διασύνδεση με το Κλιμάκιο Τεχνικών Συμβούλων. Με τον τρόπο αυτό θα ενισχυθεί η ετοιμότητα και η ικανότητα σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο για την αντιμετώπιση σοβαρών έκτακτων περιστατικών τα οποία ενδέχεται να επηρεάσουν το περιβάλλον, τους πολίτες και την οικονομία.

8. Να προσδιοριστεί και να προβλεφθεί η διασφάλιση διασυννοριακής διαθεσιμότητας και συμβατότητας των μέσων παρέμβασης καθόσον τέτοιου είδους δραστηριότητες ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις διαπεριφερειακού και διασυννοριακού χαρακτήρα.

9. Δεδομένων των σημαντικών κοινωνικο-οικονομικών και περιβαλλοντικών επιδράσεων, τα έργα Έρευνας και Εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων πρέπει να αξιολογούνται από μια σφαιρική οπτική γωνία. Έτσι πέραν των απαιτούμενων μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η διαδικασία αδειοδότησης θα πρέπει να περιλαμβάνει απαραίτητα εξειδικευμένες μελέτες που διερευνούν περιβαλλοντικούς κινδύνους από έκτακτες καταστάσεις, δημοσιονομικές και κοινωνικο-οικονομικές επιπτώσεις των σχεδίων, κλπ. Το επίπεδο ανάλυσης των μελετών αυτών διαφοροποιείται συναρτήσει της ωρίμανσης των έργων. Για παράδειγμα στη παρούσα φάση, η ΣΜΠΕ συνοδεύεται από μια εκτίμηση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων των έργων εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων στη βάση βιβλιογραφικών στοιχείων. Επίσης, η εκτίμηση των περιβαλλοντικών κινδύνων στηρίζεται σε ποιοτικές προσεγγίσεις, οι οποίες εντοπίζουν τις επικίνδυνες καταστάσεις και τις πιθανές τους συνέπειες, δεδομένου ότι οι πραγματικοί κίνδυνοι κατά τη φάση των ερευνητικών εργασιών είναι σαφώς μικρότεροι, περιορισμένοι και ελέγξιμοι.

Στη φάση της αδειοδότησης των ερευνητικών εργασιών οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, εκτίμησης κινδύνου, κλπ. οι οποίες προβλέπονται και στο τελικό στάδιο ήτοι στην αδειοδότηση της παραγωγικής φάσης, θα πρέπει να χαρακτηρίζονται από πληρότητα και να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της νομοθεσία λαμβάνοντας υπόψη και το χαρακτήρα των εργασιών (επεμβάσεις αντιστρεπτές σε μεγάλο βαθμό, σε μικρή αναλογικά έκταση γης και για σχετικά περιορισμένο χρονικό διάστημα). **Κομβικό ρόλο στην αδειοδότηση της παραγωγικής φάσης** του Έργου θα πρέπει να κατέχει **η κοινωνικο-οικονομική ανάλυση κόστους-οφέλους** της δραστηριότητας, η οποία θα διερευνήσει τη σκοπιμότητα υλοποίησης του έργου υπό την οπτική γωνία της κοινωνίας. Η εκπόνηση ανάλυσης κόστους-οφέλους με αποτίμηση των επιπτώσεων του έργου χρησιμοποιώντας κατάλληλες μεθόδους περιβαλλοντικής οικονομίας **είναι απαραίτητη**, τα τελευταία χρόνια, **τόσο για την αδειοδότηση του έργου όσο και για το καθορισμό των εγγυητικών επιστολών** που πρέπει να δοθούν ώστε να υπάρχουν οι απαραίτητοι πόροι για την αποκατάσταση της περιβαλλοντικής ζημιάς σε περίπτωση ατυχήματος.

10. Την εκπόνηση και θεσμοθέτηση λεπτομερούς σεναρίου ατυχήματος για την υλοποίηση των σταδίων έρευνας και εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων. Όλες οι εργασίες θα πρέπει να έχουν εξετασει ενδελεχώς τον κίνδυνο, το μέγεθος, τη φύση και τις πιθανές επιπτώσεις διαρροής υδρογονανθράκων έτσι ώστε να αναπτυχθούν κατάλληλα σχέδια Έκτακτης Ανάγκης. Στα σχέδια αυτά θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται η ενημέρωση των εμπλεκόμενων φορέων για τυχόν κινδύνους. Ο σχεδιασμός για την αντιμετώπιση συμβάντων έκτακτης ανάγκης πρέπει να βασίζεται στο προσδιορισμό του κινδύνου, στο σχεδιασμό της υλοποίησης δράσεων για τη διαχείριση των κινδύνων, στην εκπαίδευση του προσωπικού και στη συνεχή εξέταση της ετοιμότητας του μηχανισμού αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων. Θα πρέπει σαφώς να

εξασφαλίζεται ότι στα σχέδια έκτακτης ανάγκης θα πρέπει να προσδιορίζονται με σαφήνεια οι απαραίτητες ενέργειες σε περίπτωση διαρροής:

- το δίκτυο επικοινωνιών,
- η οργανωτική δομή για τη διαχείριση της έκτακτης κατάστασης,
- ο ρόλος του προσωπικού έκτακτης ανάγκης σε ατομικό επίπεδο,
- καθώς και οι διαδικασίες για την υποβολή εκθέσεων ενημέρωσης στις αρμόδιες αρχές.

Το σχέδιο πρέπει να προσδιορίζει με σαφήνεια ευάλωτες και ευαίσθητες περιοχές, με ειδική μέριμνα για τη διαχείριση μολυσμένων αποβλήτων ή υλικών που πιθανόν προκύψουν. έρευνα για ανεύρεση κοιτασμάτων, άντληση, μεταφορά, μέτρα και σχέδια αντιμετώπισης έκτακτων περιστατικών κλπ). Στην κατεύθυνση αυτή οι δύο μελέτες δεν έχουν ολοκληρωμένα και εμπειριστατωμένη προσέγγιση.

11. Να καταστεί δεσμευτική η εφαρμογή μιας Zero Discharge Policy για τα γεωτρητικά ρευστά, όπως συμβαίνει στη Βόρεια Θάλασσα και στο Κόλπο του Μεξικού μετά το σοβαρό ατύχημα, όπου τα γεωτρητικά ρευστά δεν απορρίπτονται στη περιοχή πέριξ της γεώτρησης αλλά φορτώνονται σε φορτηγίδες και απορρίπτονται σε ασφαλές και αδειοδοτημένο για το σκοπό αυτό μέρος, ανοιχτά στο πέλαγος.

12. Δεδομένης της σημαντικής αύξησης της θαλάσσιας κυκλοφορίας κατά την έρευνα και την θα πρέπει να γίνει ειδική αναφορά για τα μέτρα σχετικά με τη διαχείριση και απόρριψη του έρματος των πλοίων σε όλα τα στάδια των ερευνών και εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων για τον περιορισμό της εισαγωγής εισβαλλόντων ειδών καθώς σύμφωνα με τη βιβλιογραφία τα έρμα των πλοίων αποτελούν μία από τις κύριες οδούς εισαγωγής ξενικών ειδών με αρνητικές επιπτώσεις στο θαλάσσιο οικοσύστημα.

13. Να εξεταστεί και να γίνει εκτενής αναφορά στο πολύ πρόσφατο καταστροφικό περιστατικό στο Deepwater Horizon από το οποίο υπολογίζεται πως διέρευσαν 4,9 εκατ. βαρέλια πετρελαίου στη θάλασσα και το οποίο άλλαξε το χάρτη των σχεδίων πρόληψης, ελέγχου και αντιμετώπισης τέτοιων ατυχημάτων και σε επίπεδο ιδιωτικών αλλά και δημόσιων εποπτικών μηχανισμών. Θα έπρεπε να υπάρχει ξεχωριστό κεφάλαιο και αναφορά και για το συγκεκριμένο αλλά και για άλλα σχετικά με τη περίπτωση μας χαρακτηριστικά ατυχήματα για εξαγωγή συμπερασμάτων και προτάσεις στρατηγικής.

14. Να εξεταστεί και να γίνει εκτενής αναφοράς για τη περίπτωση της έρευνας και παραγωγής υδρογονανθράκων στο μοναδικό πετυχημένο παράδειγμα της ελληνικής επικράτειας, στο Πρίνο.

Τέλος, ιδιαίτερα σημαντική, για τη περιοχή του Κατακόλου, είναι η διαπίστωση ότι **η άσκηση εξορυκτικών δραστηριοτήτων** και η εξασφάλιση των αναγκαίων θαλάσσιων διεξόδων για τη διακίνηση των παραγόμενων προϊόντων **εντός των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως περιοχές**

προτεραιότητας τουρισμού (όπως το Κατάκολο) δεν μπορεί να ακυρωθεί και να αποκλειστεί, κρίνοντάς την a priori, ως περιβαλλοντικά ασύμφορη.

Η επέκταση της δραστηριότητας στις περιοχές αυτές και σε τμήματα που εντοπίζονται νέα κοιτάσματα, είναι δυνατή ύστερα από συνεκτίμηση κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών (*εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων εξόρυξης, επεξεργασίας, μεταφοράς, διαχείρισης αποβλήτων, περιορισμού / αντιμετώπισης των οχλήσεων και αποκατάστασης του τοπίου*) παραμέτρων. Οι παραχωρήσεις και οι έρευνες στο Κατάκολο για πετρέλαια δεν είναι καθόλου ασύμβατη με την συνεχή τουριστική ανάπτυξη της περιοχής του Πύργου, αλλά και ολόκληρης της Ηλείας. Για να μην πάρουμε παράδειγματα όπως το μακρινό Ντουμπάι, τη Καλιφόρνια, κλπ. που μπορούν να συνδυάζουν θαυμάσια πετρέλαια και τουρισμό, ας αναλογιστούμε τι έγινε στον «Πρίνο», στο μοναδικό σημείο του ελλαδικού χώρου που μας δίνει πετρέλαιο εδώ και χρόνια: Ο «Πρίνος» βρίσκεται μόλις 6 χιλιόμετρα μακριά από τη Θάσο. Η τουριστική κίνηση στο νησί, όμως, αυξάνεται όσο περνούν τα χρόνια, και ο τουρισμός αναπτύσσεται παράλληλα με την εξόρυξη του πετρελαίου. Η πρωτογενής βιομηχανία πετρελαίου στο βόρειο Αιγαίο έχει προσφέρει πάρα πολλά οφέλη στην τοπική κοινωνία της Θάσου, αλλά και της γειτονικής Καβάλας. Ο ρόλος μας και η πολιτική μας στοχοθέτηση μας επιτάσσει να παλέψουμε, να εγγυηθούμε και να άρουμε τις όποιες **δυναμικές ασυμβατότητες προκύψουν με την τουριστική ανάπτυξη της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας** επικεντρωμένοι ιδιαίτερα στην ευρύτερη ζώνη του Κατακόλου.

Άλλωστε, **το ζητούμενο δεν είναι να μην κάνουμε οποιαδήποτε βιομηχανική επένδυση στον τόπο μας επειδή η στατιστική μας διαβεβαιώνει για τους υφιστάμενους κινδύνους**, αλλά πώς θα μπορέσουμε να τα συνδυάσουμε όπου αυτό δεν διακυβεύει το περιβάλλον [βάζοντας προφανώς τις απαιτούμενες ασφαλιστικές δικλίδες] και οδηγεί σταδιακά στην δυναμική μιας βιώσιμης ανάπτυξης που υπηρετεί τις ανθρώπινες αξίες και διασφαλίζει την ποιότητα ζωής. Στην ΕΕ αλλά και σε άλλες χώρες ήδη έχουμε ισχυρά δείγματα προς αυτήν την συνδυαστική κατεύθυνση. Να υπενθυμίσουμε ότι η άντληση πετρελαίου (και φυσικού αερίου) από υποθαλάσσια κοιτάσματα πραγματοποιείται στην Ευρώπη ήδη από τη δεκαετία του 1970 ενώ σήμερα, ποσοστό πάνω από 90% του πετρελαίου και πάνω από 60% του αερίου που παράγεται στην ΕΕ (και στη Νορβηγία) προέρχεται από υπεράκτιες δραστηριότητες. Υπάρχουν περισσότερες από 1.000 υπεράκτιες εγκαταστάσεις πετρελαίου ή φυσικού αερίου που λειτουργούν εντός ΕΕ. Το στοίχημα είναι να αποφασίσουμε να ενστερνιστούμε και να συν-δημιουργήσουμε το πλαίσιο που θα εγγυηθεί ότι η αξιοποίηση αυτών των πόρων, από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, αφενός θα εξασφαλίζει τη μέγιστη δυνατή ασφάλεια και αφετέρου το μέγιστο δυνατό κοινωνικό και οικονομικό όφελος. Αυτή είναι η πρόκληση του καιρού και του τόπου μας. Όχι απλώς να επισημαίνουμε τους κινδύνους... *Hic Rhodus, hic Saltus...*

Με βάση τα παραπάνω και με την προϋπόθεση να εμπλουτιστούν απαραίτητα οι κατατιθέμενες ΣΜΠΕ με τις συγκεκριμένες πληροφορίες, στοιχεία και τεκμηριώσεις αλλά και να αποκτήσουν δεσμευτικό χαρακτήρα οι παραπάνω προτάσεις και μέτρα μείωσης των επιπτώσεων στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον

Εισηγούμαστε ΘΕΤΙΚΑ και για τις δυο Στρατηγικές Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το Δυτικό Πατραϊκό και το Κατάκολο».

Στη συνέχεια λαμβάνουν το λόγο οι Δ/ντές Ινστιτούτου Ωκεανογραφίας του ΕΛΚΕΘΕ κ. Γεωργόπουλος Δημήτριος και κ. Πάγκου Καλλιόπη, ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Πατρών κ. Παναγιωτάκης, Πρόεδροι και Εκπρόσωποι των Επιμελητηρίων Αιτωλ/νίας, Αχαΐας και Ηλείας, εκπρόσωπος του ΤΕΙ Μεσολογγίου κ. Κατσέλης, ο Πρόεδρος του Λιμενικού Ταμείου Κατακόλου κ. Αποστολόπουλος, η Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. Φούντα Νίκη, η Βουλευτής Ηλείας κ. Αυγερινοπούλου Διονυσία και ο Δήμαρχος Πύργου κ. Παρασκευόπουλος Γεράσιμος.

Κατόπιν ο Περιφερειάρχης παίρνοντας το λόγο μεταξύ άλλων συμπληρώνει τις παρακάτω παρατηρήσεις για να προστεθούν σε αυτές του εισηγητή:

1. Εφόσον οι έρευνες για υδρογονάνθρακες επιβεβαιώσουν την ύπαρξη εκμεταλλεύσιμων κοιτασμάτων φυσικού αερίου στο Κατάκολο να προβλεφθεί με ρητό και ξεκάθαρο τρόπο η θεσμοθέτηση ενός ανταποδοτικού οφέλους προς την τοπική κοινωνία της περιοχής, μέσα από τη δημιουργία ενός ειδικού τιμολογίου για τους αγρότες και τις εκμεταλλεύσεις τους, από το οποίο θα επωφεληθούν οι αγρότες της Ηλείας και θα μπορέσουν έτσι να μειώσουν το κόστος της παραγωγής τους και να γίνουν περισσότερο ανταγωνιστικοί.
2. Να συμπεριληφθεί, υποχρεωτικά, στα σενάρια άντλησης που εξετάζονται στη ΣΜΠΕ για το Κατάκολο η περίπτωση της χερσαίας επιλογής πλατφόρμας με πλάγια γεώτρηση από την ξηρά όπως προέβλεπε ο αρχικός σχεδιασμός
3. Να καταστεί σαφές και δεσμευτικό και στις δυο ΣΜΠΕ ότι το προτεινόμενο Υπολογιστικό Μοντέλο που θα χρησιμοποιηθεί για την προσομοίωση της κατεύθυνσης μετατόπισης πετρελαιοκηλίδων με χρήση στατιστικών κατανομών ανέμων και θαλάσσιων ρευμάτων, θα γίνει στη βάση υιοθέτησης της διεθνώς βέλτιστης καλής πρακτικής και όχι στην αποκλειστική χρήση του προτεινόμενου Υπολογιστικού Μοντέλου «ΠΟΣΕΙΔΩΝ», έτσι όπως καταγράφεται και στις δυο μελέτες. Για το σκοπό αυτό πρέπει απαραίτητα να εμπλουτιστούν οι ΣΜΠΕ σχετικά με το θέμα αυτό, μέσα από την ανάλυση και αξιολόγηση των βέλτιστων καλών πρακτικών σχετικά με τα αναφερόμενα Λογισμικά Υπολογιστικής Ρευστοδυναμικής.
4. Τη δημιουργία μιας βάσης επιστημονικών δεδομένων με όλες τις έρευνες και μελέτες που έχουν γίνει στις περιοχές του Δυτικού Πατραϊκού Κόλπου και του Κατακόλου ως ένα εξαιρετικά σημαντικό εργαλείο σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων το οποίο θα ενσωματώνει όλη την αποκτηθείσα γνώση με σκοπό την πληρέστερη ανάλυση και εκτίμηση του περιβάλλοντος και των ενδεχόμενων αλλαγών που θα επέλθουν,

Ο Περιφερειακός Σύμβουλος της Παράταξης «Ζούμε Δυτικά» κ. Αχιλλεόπουλος Πέτρος εκφράζει την εξής παρατήρηση:

«Είναι κοινή και στις δύο ΣΜΠΕ η διαπίστωση των μελετητών σχετικά με την έλλειψη δεδομένων για το μεγαλύτερο μέρος των περιβαλλοντικών παραμέτρων. Συνεπώς επιβεβλημένη κρίνεται η εκπόνηση μελετών για τη συγκέντρωση δεδομένων βάσης, πριν ακόμα και από το στάδιο της Έρευνας, (χαρτογράφηση πυθμένα και βενθικών βιοκοινωνιών, μελέτη ρευμάτων, αποτύπωση υποθαλάσσιων αρχαιολογικών χώρων, κ.ά.) για να είναι αποτελεσματικό και επιστημονικά έγκυρο το πρόγραμμα παρακολούθησης (monitoring) που θα εφαρμοστεί,

Το Περιφερειακό Συμβούλιο αφού άκουσε τον εισηγητή, τον πρόεδρο, τον Περιφερειάρχη και τους λοιπούς ομιλητές που ανέπτυξαν τις απόψεις τους επί του ανωτέρω θέματος και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ κατά πλειοψηφία

Γνωμοδοτεί θετικά επί των Στρατηγικών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ):

α) «Σ.Μ.Π.Ε. για την περιοχή έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στο Δυτικό Πατραϊκό κόλπο» και

β) «Σ.Μ.Π.Ε. για την περιοχή έρευνας & εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στο Δυτικό Κατάκολο» με τις κατωτέρω προϋποθέσεις:

1. Να συμπληρωθούν τα κεφάλαια που λείπουν και είναι υποχρεωτικά βάσει της ΚΥΑ 107017/2006 (Παράρτημα ΙΙΙ):

Ι. ΒΑΣΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΕΣ

Η. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

2. Να εμπλουτιστούν τα κεφάλαια των ΣΜΠΕ στο κομμάτι των σεισμικών και γεωλογικών βιβλιογραφικών αναφορών τόσο για τον Δυτικό Πατραϊκό Κόλπο όσο και για το Κατάκολο με πρόσφατες και έγκυρες μετρήσεις, ερευνητικές μελέτες και στοιχεία και να δοθούν κατευθύνσεις για την αναγκαιότητα ή μη λήψης πρόσθετων μέτρων ή προνοιών κατά τον σχεδιασμό και τη λειτουργία των εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων σε στρατηγικό επίπεδο.

3. Να καταστεί δεσμευτική η πρόταση για αποφυγή υλοποίησης γεωφυσικών και λοιπών ερευνητικών εργασιών σε χρονικές περιόδους που μπορούν να ενοχληθούν τα αναπαραγωγικά πεδία των ψαριών της παράκτιας ζώνης αλλά και άλλες οικονομικές δραστηριότητες εποχικού χαρακτήρα (π.χ. τουρισμός στην ευρύτερη περιοχή του Κατακόλου).

4. Να καταστεί εφικτή και να αναλυθεί η εξέταση εναλλακτικού σεναρίου με τη δημιουργία μιας ζώνης προστασίας της ακτογραμμής και των δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα σε αυτή σε απόσταση τουλάχιστον 3 Km ώστε να περιορίζεται/μετριάζεται και η οπτική όχληση. Εντός της ζώνης αυτής δε θα πρέπει να χωροθετηθούν γεωτρήσεις έρευνας, ανάπτυξης και παραγωγής.

Το κεφάλαιο της εξέτασης εναλλακτικών σεναρίων χρήζει ουσιαστικής, συστηματικότερης και λεπτομερέστερης ανάλυσης και στις δυο κατατιθέμενες μελέτες.

5. Να καταστεί υποχρεωτική η εφαρμογή ενός διεθνώς αποδεκτού **Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης** (π.χ. ISO 14000, EMAS) από τους αναδόχους και παράλληλα να εφαρμοστεί ένα **Σύστημα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης (monitoring)** με ταυτόχρονο σχέδιο άμεσης συμμόρφωσης στη βάση των διεθνώς αυστηρότερων προδιαγραφών και κατευθύνσεων. Στο πλαίσιο της παρακολούθησης προτείνεται η εγκατάσταση τηλεμετρικών σταθμών μέτρησης on line περιβαλλοντικών παραμέτρων και η **δημιουργία γεωγραφικής βάσης δεδομένων** με τα αποτελέσματα των περιβαλλοντικών μελετών και τα on line δεδομένα.

- Η βάση αυτή θα πρέπει να είναι συμβατή και να **συνδέεται με το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης (EWS)** για την πρόληψη και αντιμετώπιση των πετρελαιοκηλίδων τόσο στο στάδιο των ερευνητικών γεωτρήσεων όσο στο στάδιο της εκμετάλλευσης και **υποβοήθησης λήψης αποφάσεων (DSS)**.
- Το πρόγραμμα παρακολούθησης αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα εργαλεία για α) την εκτίμηση των επιπτώσεων και των αλλαγών που θα επέλθουν από την εφαρμογή των προγραμμάτων στις περιβαλλοντικές παραμέτρους, β) τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας/απόδοσης των μέτρων και των ενεργειών για την πρόληψη, τον περιορισμό και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων, γ) την έγκαιρη ανάδραση σε περιπτώσεις υπερβάσεων των τιμών των σταθεροτύπων και τον ανασχεδιασμό μέτρων και ενεργειών αντιμετώπισης των υπερβάσεων και δ) την έγκυρη ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, των εμπλεκόμενων φορέων, των κοινωνικών εταίρων.

6. Να προβλεφθεί η **δημιουργία ενός ανεξάρτητου Επιστημονικού Συμβουλίου Κοινωνικού Ελέγχου και υποβοήθησης της τοπικής κοινωνίας** που θα επιλεγεί/προταθεί από τους εκπροσώπους των τοπικών αυτοδιοικήσεων και τους φορείς και θα επιφορτιστεί με την αρμοδιότητα ελέγχου τήρησης των περιβαλλοντικών όρων και τεχνικών προδιαγραφών ελέγχου στο σύνολο των εργασιών της έρευνας και εκμετάλλευσης-παραγωγής υδρογονανθράκων. Να θεσπιστεί ένα τέλος, ως ποσοστό από τα κέρδη της παραγωγής πετρελαίου, που θα πηγαίνει απευθείας σε ένα Ταμείο που θα καλύπτει τα έξοδα του ανεξάρτητου αυτού φορέα για την εκτέλεση περιβαλλοντικών ελέγχων.

7. Να θεσπιστεί η ίδρυση ενός ειδικευμένου αρμόδιου **Οργανισμού Ελέγχου και Συντονισμού**, για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών υψηλού κινδύνου η οποία θα είναι σε πλήρη επικοινωνία και διασύνδεση με το Κλιμακίο Τεχνικών Συμβούλων. Με τον τρόπο αυτό θα ενισχυθεί η ετοιμότητα και η ικανότητα σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο για την αντιμετώπιση σοβαρών

έκτακτων περιστατικών τα οποία ενδέχεται να επηρεάσουν το περιβάλλον, τους πολίτες και την οικονομία.

8. Να προσδιοριστεί και να προβλεφθεί η διασφάλιση διασυνοριακής διαθεσιμότητας και συμβατότητας των μέσων παρέμβασης καθόσον τέτοιου είδους δραστηριότητες ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις διαπεριφερειακού και διασυνοριακού χαρακτήρα.

9. Δεδομένων των σημαντικών κοινωνικο-οικονομικών και περιβαλλοντικών επιδράσεων, τα έργα Έρευνας και Εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων πρέπει να αξιολογούνται από μια σφαιρική οπτική γωνία. Έτσι πέραν των απαιτούμενων μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η διαδικασία αδειοδότησης θα πρέπει να περιλαμβάνει απαραίτητα εξειδικευμένες μελέτες που διερευνούν περιβαλλοντικούς κινδύνους από έκτακτες καταστάσεις, δημοσιονομικές και κοινωνικο-οικονομικές επιπτώσεις των σχεδίων, κλπ. Το επίπεδο ανάλυσης των μελετών αυτών διαφοροποιείται συναρτήσει της ωρίμανσης των έργων. Για παράδειγμα στη παρούσα φάση, η ΣΜΠΕ συνοδεύεται από μια εκτίμηση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων των έργων εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων στη βάση βιβλιογραφικών στοιχείων. Επίσης, η εκτίμηση των περιβαλλοντικών κινδύνων στηρίζεται σε ποιοτικές προσεγγίσεις, οι οποίες εντοπίζουν τις επικίνδυνες καταστάσεις και τις πιθανές τους συνέπειες, δεδομένου ότι οι πραγματικοί κίνδυνοι κατά τη φάση των ερευνητικών εργασιών είναι σαφώς μικρότεροι, περιορισμένοι και ελέγξιμοι.

Στη φάση της αδειοδότησης των ερευνητικών εργασιών οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, εκτίμησης κινδύνου, κλπ. Οι οποίες προβλέπονται και στο τελικό στάδιο ήτοι στην αδειοδότηση της παραγωγικής φάσης, θα πρέπει να χαρακτηρίζονται από πληρότητα και να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της νομοθεσία λαμβάνοντας υπόψη και το χαρακτήρα των εργασιών (επεμβάσεις αντιστρεπτές σε μεγάλο βαθμό, σε μικρή αναλογικά έκταση γης και για σχετικά περιορισμένο χρονικό διάστημα). Κομβικό ρόλο στην αδειοδότηση της παραγωγικής φάσης του Έργου θα πρέπει να κατέχει η κοινωνικο-οικονομική ανάλυση κόστους-οφέλους της δραστηριότητας, η οποία θα διερευνήσει τη σκοπιμότητα υλοποίησης του έργου υπό την οπτική γωνία της κοινωνίας. Η εκπόνηση ανάλυσης κόστους-οφέλους με αποτίμηση των επιπτώσεων του έργου χρησιμοποιώντας κατάλληλες μεθόδους περιβαλλοντικής οικονομίας είναι απαραίτητη, τα τελευταία χρόνια, τόσο για την αδειοδότηση του έργου όσο και για το καθορισμό των εγγυητικών επιστολών που πρέπει να δοθούν ώστε να υπάρχουν οι απαραίτητοι πόροι για την αποκατάσταση της περιβαλλοντικής ζημιάς σε περίπτωση ατυχήματος.

10. Την εκπόνηση και θεσμοθέτηση λεπτομερούς σεναρίου ατυχήματος για την υλοποίηση των σταδίων έρευνας και εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων. Όλες οι εργασίες θα πρέπει να έχουν εξετάσει ενδελεχώς τον κίνδυνο, το μέγεθος, τη φύση και τις πιθανές επιπτώσεις διαρροής υδρογονανθράκων έτσι ώστε να αναπτυχθούν κατάλληλα σχέδια Έκτακτης

Ανάγκης. Στα σχέδια αυτά θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται η ενημέρωση των εμπλεκόμενων φορέων για τυχόν κινδύνους. Ο σχεδιασμός για την αντιμετώπιση συμβάντων έκτακτης ανάγκης πρέπει να βασίζεται στο προσδιορισμό του κινδύνου, στο σχεδιασμό της υλοποίησης δράσεων για τη διαχείριση των κινδύνων, στην εκπαίδευση του προσωπικού και στη συνεχή εξέταση της ετοιμότητας του μηχανισμού αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων. Θα πρέπει σαφώς να εξασφαλίζεται ότι στα σχέδια έκτακτης ανάγκης θα πρέπει να προσδιορίζονται με σαφήνεια οι απαραίτητες ενέργειες σε περίπτωση διαρροής:

- το δίκτυο επικοινωνιών,
- η οργανωτική δομή για τη διαχείριση της έκτακτης κατάστασης,
- ο ρόλος του προσωπικού έκτακτης ανάγκης σε ατομικό επίπεδο,
- καθώς και οι διαδικασίες για την υποβολή εκθέσεων ενημέρωσης στις αρμόδιες αρχές.

Το σχέδιο πρέπει να προσδιορίζει με σαφήνεια ευάλωτες και ευαίσθητες περιοχές, με ειδική μέριμνα για τη διαχείριση μολυσμένων αποβλήτων ή υλικών που πιθανόν προκύψουν. Έρευνα για ανεύρεση κοιτασμάτων, άντληση, μεταφορά, μέτρα και σχέδια αντιμετώπισης έκτακτων περιστατικών κλπ). Στην κατεύθυνση αυτή οι δύο μελέτες δεν έχουν ολοκληρωμένη και εμπειριστατωμένη προσέγγιση.

11. Να καταστεί δεσμευτική η εφαρμογή μιας Zero Discharge Policy για τα γεωτρητικά ρευστά, όπως συμβαίνει στη Βόρεια Θάλασσα και στο Κόλπο του Μεξικού μετά το σοβαρό ατύχημα, όπου τα γεωτρητικά ρευστά δεν απορρίπτονται στη περιοχή πέριξ της γεώτρησης αλλά φορτώνονται σε φορτηγίδες και απορρίπτονται σε ασφαλές και αδειοδοτημένο για το σκοπό αυτό μέρος, ανοιχτά στο πέλαγος.

12. Δεδομένης της σημαντικής αύξησης της θαλάσσιας κυκλοφορίας κατά την έρευνα και την θα πρέπει να γίνει ειδική αναφορά για τα μέτρα σχετικά με τη διαχείριση και απόρριψη του έρματος των πλοίων σε όλα τα στάδια των ερευνών και εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων για τον περιορισμό της εισαγωγής εισβαλλόντων ειδών καθώς σύμφωνα με τη βιβλιογραφία τα έρμα των πλοίων αποτελούν μία από τις κύριες οδούς εισαγωγής ξενικών ειδών με αρνητικές επιπτώσεις στο θαλάσσιο οικοσύστημα.

13. Να εξεταστεί και να γίνει εκτενής αναφορά στο πολύ πρόσφατο καταστροφικό περιστατικό στο Deepwater Horizon από το οποίο υπολογίζεται πως διέρυσαν 4,9 εκατ. Βαρέλια πετρελαίου στη θάλασσα και το οποίο άλλαξε το χάρτη των σχεδίων πρόληψης, ελέγχου και αντιμετώπισης τέτοιων ατυχημάτων και σε επίπεδο ιδιωτικών αλλά και δημόσιων εποπτικών μηχανισμών. Θα έπρεπε να υπάρχει ξεχωριστό κεφάλαιο και αναφορά και για το συγκεκριμένο αλλά και για άλλα σχετικά με τη περίπτωσή μας χαρακτηριστικά ατυχήματα για εξαγωγή συμπερασμάτων και προτάσεις στρατηγικής.

14. Να εξεταστεί και να γίνει εκτενής αναφοράς για τη περίπτωση της έρευνας και παραγωγής υδρογονανθράκων στο μοναδικό πετυχημένο παράδειγμα της ελληνικής επικράτειας, στο Πρίνο.

15. Εφόσον οι έρευνες για υδρογονάνθρακες επιβεβαιώσουν την ύπαρξη εκμεταλλεύσιμων κοιτασμάτων φυσικού αερίου στο Κατάκολο να προβλεφθεί με ρητό και ξεκάθαρο τρόπο η θεσμοθέτηση ενός ανταποδοτικού οφέλους προς την τοπική κοινωνία της περιοχής, μέσα από τη δημιουργία ενός ειδικού τιμολογίου για τους αγρότες και τις εκμεταλλεύσεις τους, από το οποίο θα επωφεληθούν οι αγρότες της Ηλείας και θα μπορέσουν έτσι να μειώσουν το κόστος της παραγωγής τους και να γίνουν περισσότερο ανταγωνιστικοί.

16. Να συμπεριληφθεί, υποχρεωτικά, στα σενάρια άντλησης που εξετάζονται στη ΣΜΠΕ για το Κατάκολο η περίπτωση της χερσαίας επιλογής πλατφόρμας με πλάγια γεώτρηση από την ξηρά όπως προέβλεπε ο αρχικός σχεδιασμός

17. Να καταστεί σαφές και δεσμευτικό και στις δυο ΣΜΠΕ ότι το προτεινόμενο Υπολογιστικό Μοντέλο που θα χρησιμοποιηθεί για την προσομοίωση της κατεύθυνσης μετατόπισης πετρελαιοκηλίδων με χρήση στατιστικών κατανομών ανέμων και θαλάσσιων ρευμάτων, θα γίνει στη βάση υιοθέτησης της διεθνώς βέλτιστης καλής πρακτικής και όχι στην αποκλειστική χρήση του προτεινόμενου Υπολογιστικού Μοντέλου «ΠΟΣΕΙΔΩΝ», έτσι όπως καταγράφεται και στις δυο μελέτες. Για το σκοπό αυτό πρέπει απαραίτητως να εμπλουτιστούν οι ΣΜΠΕ σχετικά με το θέμα αυτό, μέσα από την ανάλυση και αξιολόγηση των βέλτιστων καλών πρακτικών σχετικά με τα αναφερόμενα Λογισμικά Υπολογιστικής Ρευστοδυναμικής.

18. Τη δημιουργία μιας βάσης επιστημονικών δεδομένων με όλες τις έρευνες και μελέτες που έχουν γίνει στις περιοχές του Δυτικού Πατραϊκού Κόλπου και του Κατακόλου ως ένα εξαιρετικά σημαντικό εργαλείο σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων το οποίο θα ενσωματώνει όλη την αποκτηθείσα γνώση με σκοπό την πληρέστερη ανάλυση και εκτίμηση του περιβάλλοντος και των ενδεχόμενων αλλαγών που θα επέλθουν,

19. Είναι κοινή και στις δύο ΣΜΠΕ η διαπίστωση των μελετητών σχετικά με την έλλειψη δεδομένων για το μεγαλύτερο μέρος των περιβαλλοντικών παραμέτρων. Συνεπώς επιβεβλημένη κρίνεται η εκπόνηση μελετών για τη συγκέντρωση δεδομένων βάσης, πριν ακόμα και από το στάδιο της Έρευνας, (χαρτογράφηση πυθμένα και βενθικών βιοκοινωνιών, μελέτη ρευμάτων, αποτύπωση υποθαλάσσιων αρχαιολογικών χώρων, κ.ά.) για να είναι αποτελεσματικό και επιστημονικά έγκυρο το πρόγραμμα παρακολούθησης (monitoring) που θα εφαρμοστεί.

Κατά της απόφασης αυτής ψήφισαν ο Επικεφαλής της Παράταξης «Οικολογική Δυτική Ελλάδα» κ. Κων/νος Παπακωνσταντίνου, ο Επικεφαλής της Παράταξης «Αριστερή Παρέμβαση-Αντικαπιταλιστική Κίνηση Δυτ. Ελλάδας» κ. Δημήτριος Δεσύλλας και ο Περιφερειακός Σύμβουλος της Παράταξης «Λαϊκή Συσπείρωση Δυτ. Ελλάδας» κ. Γεώργιος Καραπάνος.

Λευκό ψήφισε ο Περιφερειακός Σύμβουλος κ. Φεσσιάν Γεράσιμος.

Το παρόν Πρακτικό αφού συντάχθηκε, διαβάστηκε και βεβαιώθηκε, υπογράφεται ως ακολούθως :

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΠΙΕΤΑΣ

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΤΑ ΜΕΛΗ